

private Skole, og navnlig med Hensyn til Religionsunderviisningen; det er vistnok for en stor Deel derfor, at de gjøre det. Jeg har ikke nogen synderlig Forkjærlighed for Stats-skolen, og jeg troer ikke, at vi ere inde paa den rette Vej, saalænge Staten beskæftiger sig med Almueskolevæsenet. Først naar vi faae Friskoler overalt i Landet, vil det blive til Noget med Oplysningen. Det er min Opfattelse af Forholdet.

Frolund: Det ærede Thing vil behageligt undskyldte, at jeg forlænger denne Diskussion med et Par Ord. Men det er mig af stor Vigtighed, navnlig af Hensyn til Kjøbenhavn, om muligt at faae fra den ærede Minister en bestemt Udtalelse om det kjøbenhavnske Skolevæsen, hvilket hidtil ikke er lykkedes. Jeg skal nu formulere Spørgsmaalet paa en anden Maade, og tillader mig at spørge den ærede Minister: Hvis det blev anmeldt her i Kjøbenhavn for Skoledirektionen, at en Mand eller Kvinde havde f. Ex. 10 Børn hos sig til Underviisning med Forældrenes Tilladelse, og Børnene mødte enten daglig eller efter anden Aftale, uden at denne Mand eller Kvinde havde Skoledirektionens Tilladelse til at samle disse Børn hos sig, troer saa den ærede Kultusminister, at Autoriteterne kunde forbyde denne Virksomhed? Det vilde være mig kjær at faae et Svar herpaa.

Ministeren for Kirke- og Underviisningsvæsenet: Det er en Sag, der maatte oplyses gennem Administrationen, hvorledes saadanne Forhold her i Kjøbenhavn faktisk ere ordnede ved Lovbestemmelser, og hvorledes disse gennem Tidernes Løb ere anvendte.

Frolund: Deraf faaer jeg det Resultat, at den ærede Kultusminister ikke har nogen bestemt Forestilling om, hvad der er Lov og Ret med Hensyn til Skolevæsenet her i Kjøbenhavn.

Brig: Jeg troer, at denne Slutning er aldeles uberettiget. Naar den ærede Landstingsmand vilde stille sit Spørgsmaal lidt

mindre kaptiøst, troer jeg, at han vilde faae et bestemt Svar. Naar han vilde spørge Kultusministeren, om man her i Kjøbenhavn maa oprette en privat Skole uden Tilladelse, saa vilde han ganske vist faae Svar, og naar han vilde spørge, om man har Lov til at informere privat, saa vilde han ogsaa faae Svar; men, naar han stiller sit Spørgsmaal til Ministeren saaledes, om man har Lov til at informere 6, 8, 10 Børn, saa er det en aldeles uberettiget og kaptiøs Måde; thi Ministeren vil ikke kunne kjende, man kan idetmindste ikke fordrø, at han skal kjende de Bestemmelser, som Skoledirektionen her i Kjøbenhavn har truffet for at træffe den Grændse, der er mellem privat Underviisning og Skole. Den ærede Landstingsmand vil dog ikke paastaae, at disse to Begreber ere aldeles eensthybige. Der er dog Forskjel paa, om en Mand siger: Jeg lader min Søn undervise privat, eller han siger: Jeg lader ham gaae i Skole. Hvor Grændsen er mellem disse to Ting, er det ikke her Stedet at gaae ind paa. Efter Begrebet ligger der naturligviis deri, at det paa det ene Sted er Forældrene, der lede og have Tilsyn med Underviisningen og ere Herrer over den, medens Lærerne kun ere Redskaber, hvorimod det i Skolen er Lærerne og Bestyreren, der angive Maalet for Underviisningen og den Maade, hvorpaa den skal gaae frem, medens Forældrene forholde sig mere underordnede. Hvor man i det enkelte Tilfælde skal drage Grændsen, kan ikke siges her, men Skolebestyreren her i Kjøbenhavn har naturligviis bestemt en vis Grændse, visse ydre og indre Betingelser, hvorefter den afgjør saadanne Spørgsmaal. Der vil den ærede Landstingsmand ganske sikkert kunne faae Svar, men jeg troer, han er uberettiget til at forlange Svar af Kultusministeren under denne Form.

B. Christensen: Jeg maa tilstaae, at jeg nødig har villet deeltage i den nærværende Diskussion, fordi det forekommer mig, at de faktiske Forhold vel kunne opfordre til Behandlingen af det debatterede Spørgsmaal under et andet og anderledes formet Lovudkast end det nærværende; men efter den Gang Diskussionen har taget, vil jeg ikke tilbageholde den